

"Көмірге және оларды қайта өңдеу өнімдеріне қойылатын талаптар" техникалық регламентін бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Өнеркәсіп және құрылыс министрінің 2025 жылғы 11 наурыздағы № 84 бұйрығы

"Техникалық реттеу туралы" Қазақстан Республикасының Заңы 8-бабының 1) тармақшасына сәйкес БҰЙЫРАМЫН:

1. Қоса беріліп отырған "Көмірге және оларды қайта өңдеу өнімдеріне қойылатын талаптар" техникалық регламенті бекітілсін.

2. Қазақстан Республикасы Өнеркәсіп және құрылыс министрлігінің Өнеркәсіп комитеті заңнамада белгіленген тәртіппен:

1) осы бұйрықтың электрондық көшірмесін Қазақстан Республикасы Нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне енгізу үшін оның Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің "Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты" шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына жіберуді;

2) осы бұйрық ресми жарияланғаннан кейін оны Қазақстан Республикасы Өнеркәсіп және құрылыс министрлігінің интернет-ресурсында орналастыруды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау жетекшілік ететін Қазақстан Республикасының Өнеркәсіп және құрылыс вице-министріне жүктелсін.

4. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап он екі ай өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Министр

Е. Нағаспаев

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрлігі

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасы
Сауда және интеграция министрлігі

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасы
Төтенше жағдайлар министрлігі

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасы
Ұлттық экономика министрлігі

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасы
Экология және табиғи ресурстар министрлігі
"КЕЛІСІЛДІ"
Қазақстан Республикасы
Энергетика министрлігі

Бұйрықпен бекітілген

"Көмірге және оларды қайта өңдеу өнімдеріне қойылатын талаптар" техникалық регламенті

1-тарау. Қолдану саласы

1. Осы "Көмірге және оларды қайта өңдеу өнімдеріне қойылатын талаптар" техникалық регламенті (бұдан әрі – техникалық регламент) "Техникалық реттеу туралы" Қазақстан Республикасының Заңы 8-бабының 1) тармақшасына сәйкес әзірленді және көмірге және оларды қайта өңдеу өнімдеріне (бұдан әрі – өнім) қойылатын талаптарды белгілейді.

2. Техникалық регламент адамның өмірі мен денсаулығын, мүлікті қорғауды, қоршаған ортаны қорғауды қамтамасыз ету, өнімнің тағайындауына қатысты тұтынушыларды жаңылыстыратын әрекеттердің алдын алу мақсатында, сондай-ақ энергетикалық тиімділік пен ресурсты үнемдеуді қамтамасыз ету үшін әзірленді.

3. Осы техникалық регламентте техникалық реттеу объектілері:

1) көмір және оларды сұрыптау, байыту және агломерациялау өнімдері:

қатардағы көмір, байытылмаған көмір (сұрыпталған), байытылған көмір (концентрат), өнеркәсіптік өнім, шлам, агломерацияланған отын;

2) көмірді термохимиялық қайта өңдеу өнімдері:

кокс, жартылай кокс, көмір шайыры, көмір майы, көмір қазандығы отыны, белсендірілген көмір болып табылады.

4. Осы техникалық регламент қолданылатын өнімдердің тізбесі осы техникалық регламентке 1-қосымшада Еуразиялық экономикалық одақтың сыртқы экономикалық қызметінің бірыңғай тауар номенклатурасына (бұдан әрі – ЕАЭО СЭҚ ТН) сәйкес сыныптауыш бойынша осы техникалық регламенттің және олардың кодтарының қолданысына жататын өнімдерінің тізбесі сәйкес келтірілген.

5. Өнім халықтың тұрмыстық қажеттіліктеріне, әлеуметтік мақсаттағы объектілерге, стационарлық қондырғыларда қабатты және шанды жағу, кокстеу (жартылай кокстеу), гидрогенизация және газдандыру, металлургия, химия, құрылыс, ауыл шаруашылығы, медицина және өнеркәсіптің басқа салаларының қажеттіліктеріне арналған.

6. Өнім қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін болдырмауға және ескеруге қажетті негізгі қауіпті факторлар (тәуекелдер):

1) қоршаған ортаның ластануы;

2) радиациялық қауіп;

3) өрт-жарылыс қауіптілігі (тұтану, өздігінен тұтану) болып табылады.

2-тарау. Терминдер және анықтамалар

7. Осы Техникалық регламентте "Техникалық реттеу туралы" Қазақстан Республикасының Заңында белгіленген терминдер мен анықтамалар, сондай-ақ мынадай терминдер мен анықтамалар қолданылады:

1) агломерациялау – оларды неғұрлым тиімді пайдалану үшін физикалық, химиялық, термиялық немесе аралас әсер ету жолымен әртүрлі нысандағы және көлемдегі кесек агрегаттарды ала отырып, ұсақ заттарды ірілендіру процесі;

2) агломерацияланған отын – жабысуды қамтамасыз ететін немесе онсыз байланыстырғыш материалды қоса отырып, ұсақ бөлшектерді тығындау процесінде алынған отын;

3) байытылған көмір – ылғалды немесе құрғақ көмірді байыту процесінде алынған көмір;

4) байытылмаған көмір – електен өткізуден немесе ұсақтаудан басқа, ешқандай басқа дайындау процестерінен өтпеген көмір;

5) белсендірілген көмір – көмірден шайырлы заттарды шығару арқылы алынған, газ тәрізді немесе сұйық орталармен жанасқанда сорбциялық процестердің жүруі үшін бетінің едәуір ауданын дамытатын кеуекті өнім (ауаны, газдарды, суды және басқа сұйықтарды ластанудан тазалау бөлігінде қоршаған ортаның және адамның экологиялық және биологиялық қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін қолданады);

6) брикеттеу – байланыстырғыш заттарды қосып және қоспай кесектерді (брикеттерді) алу процесі, кейіннен қоспаны қажетті мөлшерде және пішінде брикеттерге престеу;

7) дайындаушы – Қазақстан Республикасының немесе Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттің заңнамасына сәйкес тіркелген, дара кәсіпкер ретінде тіркелген, өз атынан өнімді өндіруді немесе өндіруді және өткізуді жүзеге асыратын заңды тұлға немесе жеке тұлға;

8) дайындаушы уәкілеттік берген тұлға – Қазақстан Республикасының немесе Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттің заңнамасына сәйкес тіркелген, дара кәсіпкер ретінде тіркелген, дайындаушымен, оның ішінде шетелдік дайындаушымен шарт негізінде Қазақстан Республикасының аумағында өнімінің сәйкестігін бағалау және айналысқа шығару кезінде осы дайындаушының атынан іс-қимылды жүзеге асыратын заңды тұлға немесе жеке тұлға;

9) дәреже (кіші санат) – көмірдің халықаралық жіктеу жүйесі бойынша генетикалық және физика-химиялық қасиеттерінің негізінде оның жетілгендігін көрсететін генетикалық қатарда орналасуы;

10) елеу – елеу беттері бар құрылғыларда (електерде) жүзеге асырылатын материалдың ірілік сыныптарына бөліну процесі;

- 11) жоғары температуралы кокс – көмірді кокстеу процесінде 850оС жоғары температурада алынатын қатты күйежектелген көміртекті қалдық;
- 12) кокстеу (жартылай кокстеу) – көмірді ауасыз немесе оның қатысуымен қыздыру жолымен термиялық өңдеу процесі;
- 13) көмір – елеулі дәрежеде органикалық тектес, олардың биохимиялық, физика-химиялық және физикалық өзгерістері нәтижесінде басым бөлігі қурап қалған өсімдіктерден түзілген қатты жанғыш шөгінді жыныс;
- 14) көмірді байыту – жанғыш емес компоненттерді жоя отырып, құрамында жанғыш массаны арттыру үшін көмірді өңдеу;
- 15) көмір және жыныс шаңы – көмірді өндіру, қайта өңдеу және тасымалдау процесінде түзілетін, мөлшері 0,5 миллиметрден кем қатты заттардың ұсақ бөлшектері;
- 16) көмірді қайта өңдеу – берілген тұтынушылық қасиеттерді қамтамасыз ету мақсатында өндірілген көмірді өңдеудің технологиялық процесі (аяқталған циклды құрайтын дәйекті технологиялық процестердің жиынтығы);
- 17) көмір майы – көмірді кокстеу немесе жартылай кокстеу процесінде алынатын көмір шайырын бөлу өнімі;
- 18) көмірдің тотығуы – көмірге оттегінің қосылуы салдарынан қабаттарда жатқан және ауада сақталған кезде табиғи жағдайларда көмірмен жүретін экзотермиялық процесс, соның нәтижесінде көмір сапасының нашарлауы, оның өздігінен жануы және өздігінен тұтануы орын алады;
- 19) көмірді флотациялау – флотациялық реагенттермен өңделген бөлшектердің сулану айырмашылығына, олардың қойыртпақтың бетінде қалқып шығуы мен жиналуына негізделген ұсақ көмірді сулы ортада байыту;
- 20) көмір шайыры – тас және қоңыр көмірді кокстеу немесе жартылай кокстеу процесінде алынған шайыр;
- 21) көмір шайырынан жасалған қазандық отын – көмірді кокстеу немесе жартылай кокстеу кезінде алынатын көмір шайырын қайта өңдеу өнімі;
- 22) қатардағы көмір – елеу, ұсақтау, байыту процестеріне ұшырамаған өндірілген көмір;
- 23) қоршаған ортаны ластау – атмосфералық ауада, жерүсті және жерасты суларында, топырақта немесе жер бетінде ластағыш заттардың, жылудың, шудың, дірілдің, электрмагнит өрістерінің, радиацияның мемлекет белгілеген қоршаған орта сапасының экологиялық нормативтерінен асатын мөлшерде (концентрацияларда, деңгейлерде) болуы;
- 24) орташа температуралы кокс – көмірді кокстеу процесінде 650 оС-тан 850 оС-қа дейінгі температурада алынатын қатты күйежектелген көміртекті қалдық;
- 25) еленді – қатардағы көмірден бөлінген және байытуға түспеген, ірілігі 12,5 кем (13,25) миллиметр көмір;

- 26) өздігінен жану – сырттан келетін жылу ағынына қарамастан, ауаның оттегімен үздіксіз дамып келе жатқан тотығу реакцияларының нәтижесінде көмірдің тұтануы;
- 27) өздігінен тұтану – жалынмен жанумен және/немесе жарылыспен қатар жүретін экзотермиялық көлемді реакциялар жылдамдығының күрт артуы;
- 28) өнеркәсіптік өнім – күлдің пайыздық құрамы бойынша көмір мен бос жыныс арасындағы аралық болып табылатын көмірді байыту өнімі;
- 29) өнім куәлігі (паспорт) – тиіп-жөнелтілген өнім партиясының санын және құрамын дайындаушымен (импорттаушы, дайындаушымен өкілеттік берілген тұлға, өнім сатушы) куәландыратын ілеспе құжат;
- 30) өнімнің қауіпсіздігі – адамның өміріне, денсаулығына, қоршаған ортаға, оның ішінде өсімдіктер мен жануарлар дүниесіне зиян келтірумен байланысты жол берілмейтін қатердің болмауы;
- 31) өрт-жарылыс қауіптілігі – заттардың жанудың пайда болуы мен таралуына қабілетін сипаттайтын қасиеттерінің жиынтығы. Жану салдары, оның жылдамдығына және ағып кету жағдайларына байланысты, өрт немесе жарылыс болуы мүмкін;
- 32) өтініш беруші – Қазақстан Республикасының немесе Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттің заңнамасына сәйкес тіркелген, дара кәсіпкер ретінде тіркелген (дайындаушы, импорттаушы, дайындаушы уәкілеттік берген тұлға, сатушы), сәйкестікті бағалауды жүргізу үшін өнімді, процестерді және көрсетілетін қызметті ұсынған заңды тұлға немесе жеке тұлға;
- 33) радиациялық қауіп – табиғи радиациялық ая болып саналатын өрістен өзгеше сәулелену өрісі бар кеңістіктің қандай да бір саласында болатын қауіп;
- 34) радиациялық қауіпсіздік – Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген нормаларға сәйкес персоналға, халыққа және қоршаған ортаға радиациялық әсерді шектейтін іс-шаралар кешенімен қамтамасыз етілген, атом энергиясын пайдалану объектісінің қасиеттері мен сипаттамаларының жай-күйі;
- 35) сақтау мерзімі – белгіленген сақтау шарттары сақталған кезде тауар (жұмыс нәтижесі) тауардың (жұмыстың, көрсетілетін қызметтің) сапасына қойылатын талаптарды белгілейтін нормативтік құжаттарда және (немесе) шартта көрсетілген сапаны, қасиеттерді және сипаттамаларды сақтайтын уақыт кезеңі;
- 36) сатушы – Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес тіркелген, өнімді сатып алушыға (тұтынушыға) өткізетін заңды тұлға немесе дара кәсіпкер ретінде тіркелген жеке тұлға;
- 37) сәйкестікті бағалау – техникалық реттеу объектісіне қойылатын талаптардың сақталуын тікелей немесе жанама айқындау;
- 38) сәйкестік сертификаты – техникалық реттеу объектілерінің техникалық регламенттерде және (немесе) стандарттау жөніндегі құжаттарда белгіленген талаптарға сәйкестігін куәландыратын құжат;

39) сәйкестікті растау – нәтижесі техникалық реттеу объектісінің техникалық регламенттерде және (немесе) стандарттау жөніндегі құжаттарда белгіленген талаптарға сәйкестігін құжаттамалық куәландыру (сәйкестік туралы декларация немесе сәйкестік сертификаты түрінде) болып табылатын рәсім;

40) сертификаттау – сәйкестікті растау жөніндегі орган өнімнің және (немесе) онымен байланысты процестің, сондай-ақ көрсетілетін қызметтің белгіленген талаптарға сәйкестігін куәландыратын рәсім;

41) сұрыптау – тауарлық сыныптарын алу үшін кесек мөлшерлері бойынша бөлу процесі (көмір, кокс, жартылай кокс және т.б.);

42) сұрыпталған көмір – белгілі бір ірі сыныптағы көмір өнімін алу мақсатында елеу процесіне түскен көмір;

43) технологиялық марка (топ, кіші тобы) – генетикалық белгілері және технологиялық сипаттары бойынша жақын болып келетін көмірдің әртүрлігінің шартты белгісі;

44) төмен температуралы кокс (жартылай кокс) – 500 оС-тан 650 оС-қа дейінгі температурада көмірді жартылай кокстеу процесінде алынатын қатты күйеженектелген көміртекті қалдық;

45) тұтану – тұтану көзінен басталған және оны алып тастағаннан кейін жалғасатын заттың жалынды жануы;

46) тұтынушы – өнімді тек қана өз мұқтаждары үшін сатып алатын немесе пайдаланатын заңды немесе жеке тұлға;

47) ұйым стандарты – ұйым өз мақсаттарын іске асыру үшін дербес қабылдаған стандарттау жөніндегі құжат;

48) шлам – байыту нәтижесінде көмір байыту фабрикаларының суларында түзілетін , ірілігі 0,5 (1) миллиметрден кем ұсақ бөлшектер;

49) штабель – дұрыс пішінге келтірілген көмір (кесілген (кесілмеген) түрдегі конус, пирамида және тағы басқа).

3-тарау. Өнімді сәйкестендіру

8. Өнімді сәйкестендіру өнімнің біржақты танылуын қамтамасыз етеді және: көмірлер мен оларды қайта өңдеу өнімдерінің қоршаған орта, тұтынушының өмірі, денсаулығы, оның мүлкі үшін қауіпсіздігін қамтамасыз ету; тұтынушыны жосықсыз дайындаушыдан (жеткізушіден, сатушыдан) қорғау; көмірлер мен оларды қайта өңдеу өнімдерін осы Техникалық регламенттің техникалық реттеу объектілеріне жатқызу және сәйкестікті растау мақсатында жүргізіледі.

Өнімнің сәйкестендіру және сәйкестігін растау тәртібі мен рәсімдері Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрінің міндетін атқарушының 2021 жылғы 29 маусымдағы № 433-НҚ бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 23364 болып тіркелген) бекітілген сәйкестікті бағалау

қағидаларында және осы техникалық регламенттің 1 және 12-қосымшаларында көрсетілген стандарттау жөніндегі құжаттарда келтірілген.

Өнімді сәйкестендіру мақсатында ұйымдардың стандарттарын қолдануға жол беріледі, бірақ ұйымдардың стандарттары сәйкестікті міндетті растау рәсімдерін жүргізу үшін қолданылмайды.

9. Көмірлер мен оларды қайта өңдеу өнімдерін сәйкестендіру сәйкестендіру әдістерінің жиынтығын қолдану арқылы жүзеге асырылады:

1) визуалды тексеру;

2) сәйкестендіру сәтінде қолда бар құжаттарға сараптама: жер қойнауын пайдалану құқығына арналған келісімшарт (көмір), өндіріс жобасы (қайта өңдеу өнімдері), өнімге стандарттау жөніндегі құжат, өндіріс жоспары, шикізат жеткізуге арналған шарт, өнім куәлігі (паспорты), тауарға ілеспе құжаттама;

3) Техникалық регламенттің 11, 12-қосымшаларына сәйкес стандарттау жөніндегі құжаттарда белгіленген сәйкестендіру, сыныптау, Кодификациялау (көмірге арналған код нөмірі), таңбалау (көмір маркасын айқындау) көрсеткіштері бойынша өнім үлгілеріне сынақтар жүргізу.

4-тарау. Қазақстан Республикасының нарығындағы өнім айналымының шарттары

10. Қазақстан Республикасының нарығында айналымға шығарылатын өнім осы техникалық регламенттің талаптарына сәйкес шығарылады.

11. Осы техникалық регламенттің қолданысына жататын өнім осы техникалық регламенттің 8-тарауына сәйкес стандарттау жөніндегі құжаттарға және (немесе) өтініш берушінің талаптарына сәйкестігіне өтініш берушінің бастамасы бойынша жүргізілетін өнімнің, процестердің және көрсетілетін қызметтің сәйкестігін растау жүзеге асырылатын рәсімнен өтеді.

12. Дайындаушылар, импорттаушылар, дайындаушы уәкілеттік берген тұлғалар, өнімді сатушылар өтініш берушінің бастамасы және (немесе) өтініш берушінің талаптары бойынша сәйкестік сертификаттарын не олардың көшірмелерін ұсынады.

13. Көмір және оның қайта өңделген өнімдері тиеп-жөнелтілген және тасымалдау кезінде өнім куәлігі (паспорты) ілесіп жүреді.

Өнім куәлігі (паспорт) мынадай ақпаратты қамтиды:

- 1) өнімнің атауы және тұтыну түрі;
- 2) өнімді дайындау елі және орны;
- 3) дайындаушының атауы және заңды мекенжайы (импорттаушының, дайындаушы уәкілеттік берген тұлға, өнімді сатушының);
- 4) өнімді стандарттау жөніндегі құжаттың атауы және белгіленуі;
- 5) партия нөмірі;
- 6) массасы (нетто және/немесе брутто);
- 7) дайындалған (және/немесе тиеп-жөнелтілген) күні;

- 8) сақтау мерзімі (және/немесе жарамдылық);
- 9) ЕАЭО СЭҚ ТН коды;
- 10) сәйкестікті растау жөніндегі құжаттардың нөмірі және берілген күні;
- 11) өнімді сынау нәтижелері (тұтынушымен келісім бойынша көрсеткіштері бар).

5-тарау. Өнім қауіпсіздігіне қойылатын талаптар

14. Өнім қоршаған ортаны қорғауды және қорғауды қамтамасыз ететін талаптарға сәйкес келеді.

15. Өндірушілер, сатушылар тұтынушыларға көмір құрамындағы минералды заттар, күкірт, хлор, күшән элементтері туралы ақпарат беруі керек.

Көмір өндіруші және қайта өңдеуші ұйымдар көмірді өндіру кезінде селективті алу және оларды әртүрлі әдістермен байыту арқылы шығарылатын өнімнің күлін азайтуға ұмтылады: ауыр орталарда немесе тұндыру машиналарында жыныстарды таңдау, елеу, гравитациялық (дымқыл) байыту, флотация, байытудың құрғақ әдістері.

16. Көмір және оларды сұрыптау, байыту және агломерациялау өнімдерінің қауіпсіздігін сипаттайтын және көмірді термохимиялық қайта өңдеу өнімдерінің қауіпсіздігін сипаттайтын көрсеткіштер нормалары осы техникалық регламенттің 2 және 3-қосымшаларында келтірілген.

17. Өнім радиациялық қауіпсіздік талаптарына жауап береді.

18. Күлдің радиациялық қауіптілік сыныбы және көмірлер мен оларды қайта өңдеу өнімдерінің (қатты және сұйық) радиоактивтілігін бағалау "Радиациялық қауіпсіздікті қамтамасыз етуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар" санитариялық қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 15 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-275/2020 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21822 болып тіркелген), "Радиациялық қауіпсіздікті қамтамасыз етуге гигиеналық нормативтерді бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 2 тамыздағы № ҚР ДСМ-71 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29012 болып тіркелген) және осы Техникалық регламенттің 4, 5, 6-қосымшаларына сәйкес гигиеналық нормативтерге жауап беруге тиіс.

19. Өнім өздігінен тұтануға, сондай-ақ тұтану көзі әсер еткен кезде тұтануға және оны алып тастағаннан кейін өздігінен жануға қабілетті жанғыш (жанатын) өнімдерге жатады.

20. Көмір және оларды сұрыптау, байыту өнімдері тотығуға және өздігінен жануға бейімділігімен сипатталады. Өздігінен жануға әкелуі мүмкін химиялық өзгерістермен және көмір затының ыдырауымен байланысты тотығу процестері тотығу көрсеткішіне байланысты.

Тотығуға және өздінен жануға бейім көмір топтары және олардың қайта өңделген өнімдері, сондай-ақ олардың сақтау мерзімдері осы техникалық регламенттің 7-қосымшасында ұсынылған.

21. Көмірді термохимиялық қайта өңдеу өнімдерін сақтау мерзімдері осы техникалық регламенттің 8-қосымшасында ұсынылған.

22. Өнім өрт қауіпсіздігі талаптарына сәйкес келеді. Өнімнің өрт қауіпсіздігін сипаттайтын көрсеткіштер тұтану температурасы, өздігінен тұтану температурасы және сұйық өнімдерге арналған ашық тигельдегі тұтану температурасы болып табылады. Өнімнің өрт қауіпсіздігін сипаттайтын көрсеткіштердің нормалары осы техникалық регламенттің 9-қосымшасында ұсынылған.

23. Көмір және оны қайта өңдеу өнімдері шаң-ауа жарылу қаупі бар қоспалар түзуі мүмкін.

24. Көмір және оның қайта өңделген өнімдерінің жарылыс қауіптілігін бағалау үшін жарылғыштық өлшемдері мен жарылыс қауіптілігінің топтары техникалық регламенттің 10-қосымшасына сәйкес анықталады.

25. Шаң-ауа көмірлі қоспалардың жарылыс қауіптілігі қоспаның ылғалдылығына, көмір және шаңның гранулометриялық құрамына, көмір қабатына ауаның кіруіне, қоршаған орта және көмірдің температурасына, оның табиғи қасиеттеріне байланысты. Өнімнің жарылу өлшемшарттары және жарылу қауіпсіздігі топтары бойынша өнімдерді өндіру, қайта өңдеу және қолдану кезінде жарылыстың алдын алу және жарылыстан қорғау мақсатында жабдықтар және құралдарды іріктеу жүзеге асырылады.

26. Тасымалдау кезінде "Автомобиль көлігімен қауіпті жүктерді тасымалдау қағидаларын және Қазақстан Республикасының аумағында автокөлік құралдарымен тасымалдауға рұқсат етілетін қауіпті жүктердің тізбесін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің міндетін атқарушының 2015 жылғы 17 сәуірдегі № 460 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №11779 болып тіркелген), "Жүктерді теміржол көлігімен тасымалдау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2019 жылғы 2 тамыздағы № 612 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19188 болып тіркелген), "Жолаушыларды тасымалдау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2016 жылғы 23 ақпандағы № 219 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 13551 болып тіркелген), сондай-ақ 1957 жылғы 30 қыркүйектегі Қауіпті жүктерді халықаралық жол тасымалы туралы келісімге, 1951 жылғы 1 қарашадағы Халықаралық теміржол жүк қатынасы туралы келісімге және 2000 жылғы 26 мамырдағы Ішкі су жолдары арқылы қауіпті жүктерді халықаралық тасымалдау туралы Еуропалық келісімге сәйкес қауіпті жүктерді тасымалдау талаптары сақталады.

6-тарау. Өнімді сақтау және тасымалдау қауіпсіздігіне қойылатын талаптар

27. Өнімді сақтау өрт және жарылыстың туындауын, қоршаған ортаның ластануы және зақымдануын болдырмайтын шараларды сақтай отырып, сулануға ұшырамайтын арнайы жабдықталған қоймаларда және құрғақ алаңдарда жүзеге асырылады.

28. Өздігінен тұтанатын көмірді сақтау үшін қоймалар және алаңдар жанатын құрылыстардан кемінде 8 метр қашықтықта орналасады.

29. Қойма шаруашылығын орналастыру және көлік операцияларын ұйымдастыру әуе бассейні және өнеркәсіптік алаңның ластануын болдырмайтын тәсілдер және құрылғыларды қолдана отырып, механикаландырылған беруді, түсіруді және тиеуді қамтамасыз етеді.

30. Түсірілген көмірді пішінсіз үймелерде және үйіп қауіпсіз сақтауды 2 тәуліктен асырмауға жол беріледі.

31. Көмірді сақтау кезеңінде кәсіпорын штабельдің температуралық жағдайына бақылау жүргізеді. Температураны өлшеу жиілігі көмірдің өздігінен жануға бейімділігіне байланысты.

Штабельдегі көмірді шекті температурадан 2⁰С жоғары қызғанда өздігінен жану ошақтарын жою үшін шаралар қабылданады.

32. Көмірді қоймаға беру, штабельге төсеу және кері беру кезінде көмірді ұсақтауды азайту және оның тозаңдануын болдырмау бойынша шаралар қарастырылады.

33. Көмірді сақтағанда штабельде қызу және өздігінен жанудың алдын алу үшін осы техникалық регламенттің 5-қосымшасына сәйкес көмірдің сақтау мерзіміне байланысты, мыналар қажет:

1) штабельден ескі көмірді жаңартылатын бөлігінен тұтынушыларға алдын ала толық тиеп, штабельден шыққан ескі көмірді жаңа өндірілген көмірмен мерзімді ауыстыру;

2) көмірде тотығуға және өздігінен жануға бейім тотығу процестерінің баяулауын және соған байланысты зиянды газдардың бөлінуін оларға ерітінділер, су эмульсиялары, суспензиялар немесе құрғақ реагенттер түрінде тотығуға қарсы ингибиторларын енгізу арқылы штабельді қабат-қабат қалыптастыру кезінде көмірді қабат-қабат және үстіңгі қабатпен тығыздау арқылы жүзеге асыру;

3) көмірді штабельге қою кезінде оның концентрациясы 3%-дан аспайтын сөндірілген әк су суспензиясымен біркелкі сулануы. Бұл жағдайда күл 0,06%-дан аспауы керек.

34. Көмір штабельдерінде пайда болған температурасы 35⁰С-дан жоғары көмірдің өздігінен қызған ошақтары анықталған кезде қыздырылған көмірді штабельден

теміржол вагондарына және басқа көлік құралдарына дереу жөнелту жүргізіледі. Мұндай тиеу мүмкін болмаған жағдайда жылыту ошақтары ауданында көмірді қосымша тығыздау жүргізіледі.

35. Көмірдің температурасы жоғарылап, 50⁰С-қа жеткен жағдайда, барлық қыздырылған көмірді штабельден тез арада алып тастауға кірісіп, оны бос орынға биіктігі 1,5 метрден аспайтын бөлек штабельдерге жинау қажет.

36. Газ бойынша қауіпті көмірге арналған жабық қоймаларды қолдану кезінде жер асты бөлігінде метанға ауысым сайын бақылау жүргізу қажет.

37. Жыныстардың өздігінен жануының ықтимал ошақтарын анықтау және өздігінен жанудың алдын алу бойынша уақтылы шаралар қабылдау мақсатында кәсіпорын үйінділерінің жылу жағдайына бақылау жүргізу қажет.

Температураны өлшеу бетінен кемінде 0,5 метр тереңдікте жүргізіледі.

38. Агломерацияланған отын оларды күн сәулесінің және атмосфералық жауын-шашынның әсерінен қорғайтын қалқанның немесе қорғаныш жабынның астында сақталады.

39. Белсендірілген көмір өндіруші кәсіпорынның қаптамасында немесе жабық жылу көздерінен кемінде бір метр қашықтықта жер асты суларының және атмосфералық жауын-шашынның енуінен қорғалған үй-жайларда, қоршаған ортаның температурасы кезінде герметикалық жабық ыдыста сақталады.

40. Коксты, жартылай коксты сақтау және сақтау арнайы жабдықталған алаңдарда жүзеге асырылады.

41. Көмір шайыры, көмір майы, көмір шайырынан жасалған қазандық отынын өнімді тиеуге немесе өндіріске берер алдында немесе тұтынушының қоймаларындағы бөшкелерде қосатын жылытуға арналған құрылғылармен жабдықталған жабық ыдыстарда сақтау ұсынылады.

42. Көмірлер мен оларды қайта өңдеу өнімдері (қатты) тиеу-түсіру жұмыстарының қағидалары мен көліктің осы түрі үшін қолданылатын жүктерді тасымалдау қағидалары сақтала отырып, көліктің белгіленген түрлерімен жаппай немесе қаптамада тасымалдауға жатады.

43. Сұйық кокс-химия өнімдерін теміржол көлігімен тасымалдау тиеу-түсіру жұмыстарының қағидаларын және жүктерді теміржол көлігімен тасымалдау қағидаларын сақтай отырып, қатып қалатын өнімдерді тасымалдау үшін арнайы бөлінген цистерналарда құю арқылы жүргізіледі.

Цистерналарды толтыру кезінде осы өнімдердің көлемдік кеңею коэффициенті және тасымалдау процесінде температураның болжамды өзгерістері ескерілуі тиіс.

44. Өнімді сақтау және тасымалдау көлік құралдарын жосықсыз даярлау, тасымалдау қағидаларын орындамау нәтижесінде шаң мен зиянды элементтер

шығарындыларын, өнім шығынын қысқартуға байланысты қоршаған ортаны қорғау және қорғау жөніндегі талаптарды сақтай отырып жүзеге асырылады

7-тарау. Өзара байланысты стандарттар тізбесі

45. Қолдану нәтижесінде осы техникалық регламент талаптарын ерікті негізде сақтау қамтамасыз етілетін стандарттардың тізбесі, сондай-ақ зерттеулер (сынау) мен өлшеу қағидалары мен әдістерін, оның ішінде осы техникалық регламент талаптарын қолдану және орындау және өнімнің сәйкестігін бағалауды (растауды) жүзеге асыру үшін қажетті үлгілерді іріктеу қағидаларын қамтитын стандарттар тізбесі осы техникалық регламентке 11 және 12-қосымшаларда көрсетілген.

8-тарау. Өнімнің сәйкестігін растау

46. Өнімнің осы Техникалық регламенттің талаптарына сәйкестігін растау Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрінің міндетін атқарушының 2021 жылғы 29 маусымдағы № 433-НҚ бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 23364 болып тіркелген) және осы Техникалық регламенттің 11 және 12-қосымшаларында көрсетілген стандарттау жөніндегі құжаттарға сәйкес жүзеге асырылады.

47. Өнімнің осы Техникалық регламенттің талаптарына сәйкестігін растау міндетті сертификаттау нысанында жүргізіледі.

48. Өнімнің сәйкестігін растау кезіндегі құжат Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрінің міндетін атқарушының 2021 жылғы 29 маусымдағы № 433-НҚ (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 23364 болып тіркелген) бұйрығына сәйкес ресімделген сәйкестік сертификаты болып табылады.

49. Сериялық шығарылатын өнімнің сәйкестігі расталған кезде дайындаушы немесе дайындаушы уәкілеттік берген тұлға өтініш беруші бола алады.

50. Шығарылатын өнім партиясының сәйкестігі расталған кезде дайындаушы, дайындаушы уәкілеттік берген тұлға, сатушы өтініш беруші бола алады.

51. Сынақтар үшін сынақтарды (үлгілерді) іріктеуді өнімнің сәйкестігін растау жөніндегі орган немесе оның тапсырмасы бойынша аккредиттелген сынақ зертханасы (орталығы) немесе сәйкестікті растау жөніндегі органмен келісу бойынша өтініш беруші тағайындаған сарапшы-аудиторды қамтитын комиссия жүзеге асырады.

52. Өнімді сәйкестендіру және сертификаттау жөніндегі жұмыстардың алынған нәтижелері негізінде сәйкестікті растау жөніндегі орган сәйкестік сертификатын беру немесе беруден бас тарту туралы шешім қабылдайды.

9-тарау. Осы техникалық регламентті қолданысқа енгізу мерзімдері және шарттары

53. Осы техникалық регламент қолданысқа енгізілген сәттен бастап Қазақстан Республикасының аумағында қолданыстағы нормативтік және құқықтық актілер, стандарттау жөніндегі құжаттар оларды осы техникалық регламентке сәйкес келтіргенге дейін осы техникалық регламентке қайшы келмейтін бөлігінде қолданылады.

54. Осы техникалық регламент алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап он екі ай өткен соң қолданысқа енгізіледі.

55. Осы техникалық регламент қолданысқа енгізілгенге дейінгі берілген сәйкестікті бағалау бойынша құжаттар қолданыс мерзімі аяқталғанға дейін қолданыста болады.

56. Осы Техникалық регламент күшіне енген күнге дейін сәйкестікті міндетті бағалауға (растауға) жатпайтын өнімді осы техникалық регламент қолданысқа енгізілген күннен бастап алты айға тең өтпелі кезең ішінде сәйкестікті міндетті бағалау (растау) туралы құжаттарсыз Қазақстан Республикасының аумағында өндіруге және айналымға шығаруға жол беріледі.

57. Осы Техникалық регламенттің 55-тармағына сәйкес сәйкестікті бағалаудан өткен өнім осы өнімге стандарттау жөніндегі құжаттарға сәйкес белгіленген өнімді сақтау мерзімі ішінде айналымға жатады.

"Көмір және оларды қайта өңдеу
өнімдеріне қойылатын талаптар"
техникалық регламентіне
I-қосымша

Еуразиялық экономикалық одақтың сыртқы экономикалық қызметінің бірыңғай тауар номенклатурасына сәйкес сыныптауыш бойынша техникалық регламенттің және олардың кодтарының қолданысына жататын өнімдерінің тізбесі

ЕАЭО СЭҚ ТН коды	Позицияның атауы	Өнімнің атауы
2701	Тас көмір; тас көмірден алынған брикеттер, шекемтастар және қатты отынның ұқсас түрлері: - тас көмір, шаң тәрізді немесе шаң тәрізді емес, бірақ агломерацияланбаған:	Көмір және оларды сұрыптау, байыту және агломерациялау өнімдері: - қатардағы көмір; - байытылмаған көмір (сұрыпталған); - байытылған көмір (концентрат); - өнеркәсіптік өнім; - шлам; - отсев;
2701 11	- - антрацит:	
2701 11 100 0	- - - ұшпа заттардың шекті шығуымен (кұрғақ күлсіз негізге қайта есептегенде)10 мас.%	
2701 11 900 0	- - - өзгелер	
2701 12	- - битуминозды көмір	
2701 12 100 0	- - - кокстелетін көмір	
2701 12 900 0	- - - өзгелер	
2701 19 000 0	- - өзге де көмір	

2701 20 000 0	- тас көмірден алынған брикеттер, шекемтастар және қатты отынның ұқсас түрлері	- отын; - агломерацияланған отын (брикеттер, шекемтас және қатты отынның басқа түрлері).
2702	Гагаттан басқа, агломерацияланған немесе агломерацияланбаған лигнит немесе қоңыр көмір:	
2702 10 000 0	- лигнит немесе қоңыр көмір, шаң тәрізді немесе шаң тәрізді емес, бірақ агломерацияланбаған	
2702 20 000 0	- лигнит немесе агломерацияланған қоңыр көмір	
2704 00	Агломерацияланған немесе агломерацияланбаған тас көмірден, лигниттен немесе шымтезектен жасалған кокс және жартылай кокс; ретортты көмір: – кокс және көмір жартылай коксы:	
2704 00 110 0	– – электродтар өндірісі үшін	
2704 00 190 0	– – өзгелері	
2704 00 300 0	– лигниттен жасалған кокс және жартылай кокс	
2704 00 900 0	– өзгелер	Көмірді термохимиялық қайта өңдеу өнімдері, оның ішінде:
2706 00 000 0	Қалпына келтірілген шайырларды қоса алғанда, сусызданған немесе залалсыздандырылмаған, ішінара ректификацияланған немесе ректификацияланбаған таскөмірлі, қоңыркөмірлі, шымтезекті шайырлар және өзге де минералды шайырлар	- кокс (жоғары температуралы, орташа температуралы); - жартылай кокс (төмен температуралы); - көмір шайыры; - көмір майы; - көмірлі қазандық отын.
2707	Майлар және таскөмір шайырын жоғары температурада айдаудың басқа да өнімдері; хош иісті құрамдас бөліктерінің массасы хош иісті емес шайырдың массасынан асатын ұқсас өнімдер:	Көмірді термохимиялық қайта өңдеу өнімдері: - белсендірілген көмір.
2707 99 990 0	- - - - өзгелер	
3802	Белсендірілген көмір; табиғи минералдық белсендірілген өнімдер; пайдаланылған жануарлар көмірін қоса алғанда, жануарлар көмірі:	
3802 10 000 0	– белсендірілген көмір	

Ескертпе: аббревиатуралардың толық жазылуы:

1) ЕАЭО СЭҚ ТН - Еуразиялық экономикалық одақтың сыртқы экономикалық қызметінің тауар номенклатурасы

"Көмір және оларды қайта өңдеу

өнімдеріне қойылатын талаптар"
техникалық регламентіне
2-қосымша

Көмір және оларды сұрыптау, байыту және агломерациялау (қатардағы көмір, байытылмаған (сұрыпталған), байытылған көмір (концентрат), өнеркәсіптік өнім, шлам, отын агломерацияланған) өнімдерінің қауіпсіздігін сипаттайтын көрсеткіштер нормалары

Өнім көрсеткішінің атауы	Өнімге арналған нормалар
1. Құрғақ жай-күйіне күлділігі Ad,%, артық емес	381) 452)
2. Жалпы күкірттің массалық үлесі Sdt, %, артық емес	3,0
3. Хлордың массалық үлесі, Clд %, артық емес	0,4
4. Күшәнның массалық үлесі, Asd %, артық емес	0,01

Ескерту:

1) халықтың тұрмыстық қажеттілігі және әлеуметтік маңызды объектілерінің қазандық қондырғыларда (мектептер, ауруханалар, әскери бөліктер, коммуналдық ұйымдар және т.б.) қабаттық жағу үшін;

2) басқа тұтыну түрлері үшін.

"Көмір және оларды қайта өңдеу
өнімдеріне қойылатын талаптар"
техникалық регламентіне
3-қосымша

Көмірді термохимиялық қайта өңдеу (кокс, жартылай кокс, белсендірілген көмір) өнімдерінің қауіпсіздігін сипаттайтын көрсеткіштер нормалары

Көмірді термохимиялық қайта өңдеу өнімдері көрсеткішінің атауы	Өнім үшін нормалар
1. Күлділігі Ad, %, артық емес	30
2. Жалпы күкірттің массалық үлесі Sdt, %, артық емес	2,5
3. Хлордың массалық үлесі, Clд %, артық емес	0,4
4. Күшәнның массалық үлесі Asd, %, артық емес	0,01

"Көмірге және оларды қайта
өңдеу өнімдеріне қойылатын
талаптар" техникалық
регламентіне
4-қосымша

Көмір және олардың қайта өңделген өнімдерінің (қатты) радиациялық қауіпсіздіктің гигиеналық нормативтері

Радиациялық қауіпсіздік сыныбы	Табиғи радионуклидтердің үлестік белсенділігінің ең төменгі мәнді үлестік белсенділікке
--------------------------------	---

	қатынасының жиынтығы (ЕТҮБ, С, тв)	Көмірдің және оларды қайта өңдеу өнімдерінің қауіпсіз пайдалану талаптары
Қатардағы, байытылмаған (сұрыпталған), байытылған (концентрат) көмірлер, өнеркәсіптік өнім, шлам, агломерацияланған отын, кокс, жартылай кокс, белсендірілген көмір		
I	<1	Көмірді және оларды қайта өңдеу өнімдерін шаруашылық қызметте пайдалануға ешқандай шектеулер енгізілмейді
II	>1	Көмірді және оларды қайта өңдеу өнімдерін (қатты) шаруашылық қызметте пайдалануға тыйым салынады

"Көмір және оларды қайта өңдеу өнімдеріне қойылатын талаптар" техникалық регламентіне
5-қосымша

Көмір күлінің радиациялық қауіпсіздіктің гигиеналық нормативтері

Күлдің радиациялық қауіпсіздік сыныбы	Күлдегі табиғи радионуклидтердің тиімді меншікті белсенділігі Акүлтиімд (Акүл тиімд. болж.), Беккерель/килограмм (Бк/кг)	Күлді қауіпсіз қолдану шарты
I	370-ке дейін	Күлді салынып жатқан және реконструкцияланған тұрғын-үй және қоғамдық ғимараттарда қолдануға болады
II	370-тен 740-қа дейін	Күлді елді мекен пункттерінің аумақтары және перспективалық құрылыс аймақтары шегінде жол құрылысында, сондай-ақ өндірістік құрылыстарды салу кезінде қолдануға болады
III	740-тан 1500-ге дейін	Күлді елді мекен пункттерінен тыс жол құрылысында қолдануға болады
IV	1500-ден астам 4000-ге дейін	Күлді қолдану мәселесі әр жағдайда Қазақстан Республикасының мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық өңірлік органдардың келісімі бойынша жеке шешіледі

"Көмірге және оларды қайта өңдеу өнімдеріне қойылатын талаптар" техникалық регламентіне
6-қосымша

Көмірді термохимиялық қайта өңдеу (сұйық) өнімдерінің радиациялық қауіпсіздіктің гигиеналық нормативтері

Радиациялық қауіпсіздік сыныбы	Уран (радий) мен торий табиғи радионуклидтердің меншікті белсенділігінің араласудың тиісті 10 есе деңгейіне қатынасының жиынтығы, (ДА, СЖ)	Көмірді термохимиялық қайта өңдеу (сұйық) өнімдерін қауіпсіз пайдалану талаптары
Шайырлар, көмір майлары, көмір шайырынан жасалған қазандық отыны және көмірді термохимиялық қайта өңдеудің өзге де сұйық өнімдері		
I	<1	Көмірді қайта өңдеу өнімдері (сұйық) шаруашылық қызметте шектеусіз пайдаланылуы мүмкін
II	>1	Көмірді қайта өңдеу өнімдерін (сұйық) тек тазартылғаннан кейін ғана пайдалануға болады

"Көмірге және оларды қайта өңдеу өнімдеріне қойылатын талаптар" техникалық регламентіне
7-қосымша

Тотығуға және өздігінен жануға бейімділігі бойынша көмірдің және оларды қайта өңдеу өнімдерінің топтары

Топ нөмірі	Топ атауы	Көмірдің атауы, технологиялық марка	Сақтау мерзімі*, ай, астам емес
Қатардағы, байытылмаған (сұрыпталған), байытылған (концентрат) көмір, өнеркәсіптік өнім, шлам, агломерацияланған отын			
1	Тотығуға ең тұрақты	Антрациттер А маркасы (антрацит)	36
2	Тотығуға төзімді	Тас көмірлер Маркалар Ж (майлы), КЖ (қоксты майлы), К (қоксты), КО (қоксты аршылған), КСН (қоксты нашар күйдірілген төмен метаморфизацияланған), КС (қоксты нашар күйдірілген), ОС (аршылған күйдірілген), ТС (арық күйдірілген), СС (нашар күйдірілген), Т (арық)	18
3	Тотығуға орташа төзімді	Тас көмірлер Маркалар ДГ (ұзын жалын газды), Г (газды), ГЖО (газды майлы)	12

		аршылған), ГЖ (газды майлы)	
4	Тотығуға тұрақсыз	Тас көмірлер Маркасы Д (ұзын жалын)	6
		Қоңыр көмірлер мен лигниттер Маркасы Б (қоңыр)	3
Ескерту: * Агломерацияланған отынды сақтау мерзімі шикізат ретінде пайдаланылған көмірдің маркасы бойынша белгіленеді			

"Көмірге және оларды қайта өңдеу өнімдеріне қойылатын талаптар" техникалық регламентіне
8-қосымша

Көмірді термохимиялық қайта өңдеу өнімдерін сақтау мерзімдері

Өнімдердің атауы	Сақтау мерзімі, ай, астам емес
Кокс, ұзын жалынды көмірден, қоңыр көмір мен лигниттерден жасалған жартылай кокс	6
Кокс, тас көмірден жасалған жартылай кокс	12
Көмір шайыры	12
Көмір майы	12
Көмір шайырынан жасалған қазандық отын	12
Белсендірілген көмір	9

"Көмір және оларды қайта өңдеу өнімдеріне қойылатын талаптар" техникалық регламентіне
9-қосымша

Өнімнің өрт қауіпсіздігін сипаттайтын көрсеткіштердің нормалары

Өнімнің атауы	Көрсеткіштің атауы		
	тұтану температурасы, °С, кем емес	өздігінен тұтану температурасы, °С, кем емес	ашық тиглде тұтану температурасы, °С, төмен емес
1. Қатардағы, байытылмаған (сұрыпталған), байытылған (концентрат) көмірлер, өнеркәсіптік өнім, шлам, агломерацияланған отын	120	50	-
2. Кокс, жартылай кокс	400	510	-
3. Белсендірілген көмір	500	600	-
	100		60

4. Көмір шайыры, көмір майы, көмір шайырынан жасалған қазандық отын	250	
---	-----	--

"Көмір және оларды қайта өңдеу өнімдеріне қойылатын талаптар" техникалық регламентіне
10-қосымша

Өнім шаңының жарылыс қауіпсіздігінің топтары

Шаңның жарылыс қауіпсіздігі тобы	Жарылу өлшемшарттары, Кт	Шаңның жарылу қаупі
Қатардағы, байытылмаған (сұрыпталған), байытылған (концентрат) көмір өнеркәсіптік өнім, шлам, агломерацияланған отын, кокс, жартылай кокс, белсендірілген көмір		
1	0-ден 1,0-ге дейін қоса алғанда	Төмен
2	1,0-ден жоғары 1,5-ке дейін қоса алғанда	Орташа
3	1,5-тен жоғары 3,5-ті қоса алғанға дейін	Орташадан жоғары
4	3,5-тен жоғары	Жоғары

"Көмірге және оларды қайта өңдеу өнімдеріне қойылатын талаптар" техникалық регламентіне
11-қосымша

Қолдану нәтижесінде осы техникалық регламент талаптарының сақталуы ерікті негізде қамтамасыз етілетін стандарттардың тізбесі

р/с №	Техникалық регламент элементтері	Өзара байланысты стандартты белгілеу	Өзара байланысты стандарттың атауы	Ескертпе
1	2	3	4	5
1		ҚР СТ 1923-2022	Қарағанды бассейнінің көмірі. Жалпы техникалық шарттар.	
2		ҚР СТ 1383-1-2016	Екібастұз бассейнінің көмірі. 1-бөлік. "Богатырь" және "Северный" разрездерінің көмірі. Техникалық шарттар.	
3		ҚР СТ 1383-2-2022	Екібастұз бассейнінің көмірі. 2-бөлік. "Восточный" разрезінің көмірі. Техникалық шарттар.	

4	ҚР СТ 1383-3-2016	Екібастұз бассейнінің көмірі. 3-бөлік. "Екібастұз" разрезінің көмірі. Техникалық шарттар.	
5	ҚР СТ 1526-1-2022	Шұбаркөл кен орнының көмірі. 1-бөлік. "Орталық" және "Батыс" учаскелерінің көмірі. Техникалық шарттар.	
6	ҚР СТ 1526-2-2016	Шұбаркөл кен орнының көмірі. 2-бөлік. "Орталық-2" учаскесінің көмірі. Техникалық шарттар.	
7	ҚР СТ 1687-2022	Құшоқы кен орнының көмірі. Техникалық шарттар.	
8	ҚР СТ 1688-2011	Борлы кен орнының көмірі. Техникалық шарттар.	
9	ҚР СТ 1689-1-2012	Майкөбе бассейнінің көмірі. 1-бөлік. Шөптікөл кен орны. Техникалық шарттар.	
10	ҚР СТ 1689-2-2007	Майкөбе бассейнінің көмірі. 2-бөлік. Сарыкөл кен орны. Техникалық шарттар.	
11	ҚР СТ 1689-3-2007	Майкөбе бассейнінің көмірі. 3-бөлік. Талдыкөл кен орны. Техникалық шарттар.	
12	ҚР СТ 1813-2008	Кендірлі кен орнының көмірі. Жалпы техникалық шарттар.	
13	ҚР СТ 1815-2022	Сарыадыр кен орнының көмірі.	

			Жалпы техникалық шарттар.	
14	3-тармақ, қосымша	1-	ҚР СТ 1816-2014	Қаражыра кен орнының көмірі. Жалпы техникалық шарттар.
15			ҚР СТ 1922-2009	Приозерное кен орнының көмірі. Жалпы техникалық шарттар.
16			ҚР СТ 1924-2022	Құлан кен орнының көмірі. Жалпы техникалық шарттар.
17			ҚР СТ 2075-2010	Жалын кен орнының көмірі. Жалпы техникалық шарттар.
18			ҚР СТ 2076-2017	Алакөл кен орнының көмірі. Жалпы техникалық шарттар.
19			ҚР СТ 2077-2010	Жоғарғы соқыр кен орнының көмірі. Жалпы техникалық шарттар.
20			ҚР СТ 2399-2013	Жамантұз кен орнының көмірі. Техникалық шарттар.
21			ГОСТ 34475-2018	Агломерацияланған отын. Жалпы техникалық шарттар.
22			ҚР СТ 2145-2022	Қатты отын. Қазақстан көмірінен орташа температуралы кокс. Жалпы техникалық шарттар
23			ҚР СТ 2244-2012	Қатты отын. Қарағанды бассейнінің көмірінен кокс. Жалпы техникалық шарттар
24	ГОСТ 3340-2023	Таскөмірлі құю коксы. Техникалық шарттар.		

25		ГОСТ 8935-2020	Кокстық жаңғақ. Техникалық талаптар.	
26		ҚР СТ 2146-2022	Көмірді қайта өңдеу өнімдері. Орташа температуралы көмір шайыры. Жалпы техникалық шарттар	
27		ҚР СТ 2147-2022	Көмірді қайта өңдеу өнімдері. Көмірлі орта температуралы шайырдан жасалған қазандық отын. Жалпы техникалық шарттар	
28		ҚР СТ 2148-2022	Көмірді қайта өңдеу өнімдері. Орташа температуралы көмір майы. Жалпы техникалық шарттар	
29		ҚР СТ 2713-2015	Көмірді термохимиялық өңдеу өнімдері. Жалпы техникалық талаптар	
30		ҚР СТ 2246-2012	Белсендірілген көмір. Жалпы техникалық шарттар	
31	2-тарау	ГОСТ ISO 1213-1-2023	Көмір және кокс. Сөздік. 1-бөлік. Көмірді байытуға қатысты терминдер	
32		ГОСТ ISO 1213-2-2018	Қатты минералды отын. Сөздік. 2-бөлік. Сынамаларды іріктеуге, сынауға және талдауға қатысты терминдер.	
33		ГОСТ ISO 7404-1-2018	Көмірді петрографиялық талдау әдістері. 1-бөлік. Сөздік.	
34		ҚР СТ 2714-2015	Көмірді термохимиялық өңдеу өнімдері. Терминдер мен анықтамалар	

35	3-тарау	ҚР СТ 1528-2021	Көмірлер және оларды қайта өңдеу өнімдері. Өнімді сәйкестендіру		
36		ГОСТ ISO 11760-2012	Көмірдің жіктелуі.		
37		ГОСТ 25543-88	Қоңыр, тас көмір және антрациттер. Генетикалық және технологиялық параметрлер бойынша жіктеу.		
38		ГОСТ 28663-90	Көмір қоңыр (төмен дәрежелі көмір). Кодификациялау.		
39		ГОСТ 30313-95	Тас көмір және антрацит (орта және жоғары дәрежелі көмір). Кодификациялау.		
40		ҚР СТ 2109-2018	Қазақстанның тотыққан көмірі. Жіктеуіш.		
41		ГОСТ 19242-73	Қоңыр, тас көмір және антрацит. Бөлшектердің мөлшері бойынша жіктеу.		
42		ҚР СТ 2070-2010	Қатты отын. Кокс. Бөлшектердің мөлшері бойынша жіктеу		
43		ҚР СТ 2071-2010	Көмір. Кесектердің өлшемі бойынша жіктеуіші.		
44		ГОСТ 9434-2023	Таскөмірлі кокс. Кесектердің өлшемі бойынша жіктеуіші.		
45		4-тарау	ГОСТ 1137-2018	Көмір және оларды қайта өңдеу өнімдері. Қабылдау қағидалары.	
46			ҚР СТ 1248-2011	Көмір және оларды қайта өңдеу өнімдері. Қабылдау қағидалары.	
47			ҚР СТ 2715-2015	Көмірді термохимиялық	

			қайта өңдеу өнімдері. Қабылдау қағидалары.	
48		ГОСТ 2669-2023	Тас көмірлі, пектік және термоантрацит . Қабылдау қағидалары	
49	4-тарау, 6-тарау	ҚР СТ 1527-2006	Қатты минералды отын. Таңбалау, буып-түю, тасымалдау және сақтау	
50	7 және 8-қосымшалары	ҚР СТ 2716-2015	Көмірді термохимиялық қайта өңдеу өнімдері. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау.	
51	8-тарау сәйкестікті бағалау	ҚР СТ 3.39-2022	Сәйкестікті бағалау Көмір мен оларды қайта өңдеу өнімдерінің сәйкестігін растау тәртібі	

"Көмір және оларды қайта өңдеу өнімдеріне қойылатын талаптар" техникалық регламентіне
12-қосымша

Зерттеу (сынау) және өлшеу қағидалары мен әдістерін, оның ішінде осы техникалық регламент талаптарын қолдану және орындау және өнімнің сәйкестігін бағалауды (растауды) жүзеге асыру үшін қажетті үлгілерді іріктеу қағидаларын қамтитын стандарттар тізбесі

№ р/с	Техникалық регламент элементтері	Өзара байланысты стандартты белгілеу	Өзара байланысты стандарттың атауы	Ескертпе
1	2	3	4	5
1	3-тарау, 8-тармақ көмірді сәйкестендіру көрсеткіші	ГОСТ ISO 7404-4-2018	Көмірді петрографиялық талдау әдісі. 4-бөлік Микролитотипті, карбоминеритті және минериттік құрамын анықтау әдісі	
2	көмірді сәйкестендіру көрсеткіші	ГОСТ 12112-78	Қоңыр көмір. Петрографиялық құрамын анықтау әдісі	
			Көмірді петрографиялық	

3	көмірді сәйкестендіру көрсеткіші	ГОСТ ISO 7404-5-2012	талдау әдісі. 5-бөлік Витринит бейнесі көрсеткішін микроскопиялық анықтау әдісі	
4	көмірді сәйкестендіру көрсеткіші	ГОСТ ISO 7404-3-2012	Көмірді петрографиялық талдау әдісі. 3-бөлік Минералдық құрамын анықтау әдісі	
5	көмірді сәйкестендіру көрсеткіші	ГОСТ 1186-2014	Тас көмір. Қабат-метрикалық көрсеткіштерін анықтау әдісі	
6	көмірді сәйкестендіру көрсеткіші	ГОСТ ISO 501-2016	Тас көмір. Тиглде ісіну индексін анықтау	
7		ГОСТ 9318-91 (ИСО 335-74)	Тас көмір. Рога бойынша ісінулігін анықтау әдісі	
8	көмірді сәйкестендіру көрсеткіші	ҚР СТ 2074-2010	Минералдық қатты отын. Минералдық қоспалар (жыныстар) және ұнтақтың массалық үлесін анықтау	
9	агломерацияланған отынды сәйкестендіру көрсеткіші	ГОСТ 21290-2018	Көмір брикеттері. Су сіңірулігін анықтау әдісі	
10	агломерацияланған отынды сәйкестендіру көрсеткіші	ГОСТ 21289-2018	Көмір брикеттері. Механикалық беріктілігін анықтау әдістері	
11	көмірді сәйкестендіру көрсеткішін анықтау үшін	ГОСТ 2408.1-95	Қатты отын. Көміртегі және сутегіні анықтау әдістері	
12	көмірді сәйкестендіру көрсеткіші	ГОСТ ISO 562-2012	Тас көмір және кокс. Ұшпа заттардың шығуын анықтау	
13		ГОСТ ISO 5071-1-2013	Қоңыр көмір және лигнит. Талдамалық сынамадағы ұшпа заттардың шығуын анықтау. 1-бөлік. Екі пешті қолдану әдісі	
			Антрацит. Ұшпа заттардың көлемді	

14		ГОСТ 7303-90	шығуын анықтау әдісі	
15	к о к с т ы сәйкестендіру көрсеткіші	ҚР СТ ИСО 2325-2010	Қатты отын. Кокс. 20 мм кем емес ірілік сыныбын електі талдау	
16	к о к с т ы сәйкестендіру көрсеткіші	ГОСТ 5954.2-91	Кокс. 20 мм кем емес ірілік сыныбын електі талдау	
17		ГОСТ ISO 728-2015	Кокс. 20 мм және астам ірілік сыныбының ситолық талдау	
18	шайыр, май, қазандық отынның сәйкестендіру көрсеткіші	ҚР СТ 2719-2015	Көмірді қайта өңдеудің термохимиялық өнімдері. Күлділігін анықтау	
19	шайыр, май, қазандық отынның сәйкестендіру көрсеткіші	ҚР СТ 2403-2013	Көмірді қайта өңдеудің өнімдері. Коксхимиялық өнімдер. Тығыздылығын анықтау	
20	шайыр, май, қазандық отынның сәйкестендіру көрсеткіші	ГОСТ 3900-2022	Мұнай және мұнай өнімдері. Тығыздылығын анықтау әдістері	
21	шайыр, май, қазандық отынның сәйкестендіру көрсеткіші	ГОСТ 7847-2020	Тас көмірлі пек. Толуолда ерімейтін заттардың массалық үлесін анықтау әдісі	
22	шайыр, май, қазандық отынның сәйкестендіру көрсеткіші	ҚР СТ 2452-2014	Көмірді қайта өңдеудің термохимиялық өнімдері. Шартты тұтқырлығын анықтау	
23	шайыр, май, қазандық отынның сәйкестендіру көрсеткіші	ГОСТ 6258-85	Мұнай өнімдері. Ш а р т т ы тұтқырлығын анықтау әдісі	
24		ГОСТ 12597-67	Сорбенттер. Белсенді көмірде ж ә н е катализаторларда судың массалық үлесін анықтау әдісі	
			Мұнай өнімдері. Жоғарғы жану	

25	қазандық отынның сәйкестендіру көрсеткіші	ГОСТ 21261-91	жылуын және төменгі жану жылулығын анықтау әдісі	
26	белсендірілген көмірдің сәйкестендіру көрсеткіші	ҚР СТ 2404-2013	Белсендірілген көмір. Су бойынша будың сомалық көлемін анықтау	
27	белсендірілген көмірдің сәйкестендіру көрсеткіші	ГОСТ 17219-71	Белсенді көмір. Су бойынша будың сомалық көлемін анықтау	
28	белсендірілген көмірдің сәйкестендіру көрсеткіші	ҚР СТ 2402-2013	Белсендірілген көмір. Йод бойынша адсорбциялық белсенділігін анықтау	
29	белсендірілген көмірдің сәйкестендіру көрсеткіші	ГОСТ 6217-74 (4.5-т.)	Ұсақталған ағаш белсенді көмір. Техникалық шарттары	
30	белсендірілген көмірдің сәйкестендіру көрсеткіші	ҚР СТ 2243-2012	Көмірді қайта өңдеу өнімдері. Құрылымдық беріктілігін анықтау	
31	көмірді сәйкестендіру көрсеткіші	ГОСТ 3168-93	Қатты минералдық отын. Жартылай кокстеу өнімдерін шығуын анықтау әдістері	
32	көмірді сәйкестендіру көрсеткіші	ГОСТ ISO 647-2018	Қоңыр көмір және лигниттер. Төмен температурада айдау жолымен шайыр, газ, және кокс қалдықтары шығуын анықтау	
33	15-тармақ минералды заттардың көмірдегі құрамы	ГОСТ 1916-2015	Қатты минералдық отын. Минералды қоспалардың (жыныстардың) және ұсақ заттардың массалық үлесін анықтау	
34	15-тармақ, 2 және 3-қосымшалар	ГОСТ 8606-2015	Қатты минералдық отын. Жалпы күкіртті анықтау. Эшка әдісі	
			Қатты минералдық отын. Инфрақызыл	

35		ҚР СТ 2599-2015	спектрометрияны қолданумен жалпы күкіртті және көміртегіні анықтау.	
36		ГОСТ 30404-2000	Қатты минералдық отын. Күкірт формаларын анықтау	
37		ҚР СТ 2456-2014	Көмірді термохимиялық өңдеу өнімдері. Жалпы күкіртті анықтау	
38	күкіртті анықтау	ГОСТ 32465-2013	Қатты минералдық отын. АҚ-спектрометрияны пайдалана отырып күкіртті анықтау	
39		ҚР СТ 2720-2015	Көмірді термохимиялық өңдеу өнімдері. Жалпы күкірттің құрамын гравиметриялық әдіспен анықтау	
40		ГОСТ 3877-88	Мұнай өнімдері. Калометриялық бомбада жағумен күкіртті анықтау әдісі	
41	15-тармақ, 2 және 3-қосымшалар	ГОСТ 9326-2002	Қатты минералдық отын. Хлорды анықтау әдістері	
42	хлорды анықтау	ГОСТ ISO/TS 18806-2016	Қатты минералдық отын. Хлор құрамын анықтау	
43	15-тармақ, 2 және 3-қосымшалар	ГОСТ 10478-93	Қатты отын. Күшәнді анықтау әдістері	
44	Күшәнді анықтау	ГОСТ ISO 11723-2012	Қатты минералдық отын. Күшәнді және селеннің құрамын анықтау	
45		ҚР СТ ИСО 1171-2010	Қатты минералдық отын. Күлдің анықтамасы.	
46		ГОСТ ISO 1171-2012	Қатты минералдық отын. Күлдің анықтамасы	

47		ҚР СТ 2406-2013	Белсендірілген көмір. Күлдің анықтамасы	
48	16-тармақ, 2 және 3-косымшалар, сәйкестендіру көрсеткіші күлділік	ГОСТ 12596-67	Белсендірілген көмір. Күлдің массалық үлесін анықтау әдісі	
49		ҚР СТ 2719-2015	Көмірді термохимиялық өңдеу өнімдері. Күлдің анықтамасы	
50		ГОСТ 22692-77	Көміртекті материалдар. Күлділікті анықтау әдісі	
51		ГОСТ 7846-73	Таскөмірлі пек. Күлділігін анықтау әдісі	
52		ГОСТ 32547-2013	Көмір және оларды қайта өңдеу өнімдері. Табиғи радионуклидтердің меншікті белсенділігін анықтау	
53	18-тармақ, 4 және 5-косымшалар радиациялық қауіпсіздік	ҚР СТ 1246-2004	Қатты минералдық отын. Табиғи радионуклидтердің меншікті тиімді белсенділігін анықтау	
54		KZ.07.00.03126-2015	Есептік үлгілердегі радионуклидтердің белсенділігі. "SpectraLine" бағдарламалық қамтамасыз етуді қолданумен гамма-спектрометрлерде өлшеу әдістемесі	
55		KZ.07.00.03007-2019 (МВИ. МН 4779-2013)	Көлемді өлшемді орындау әдістемесі және спектрометриялық түрдегі РКГ-АТ1320 гамма-радиометрде ¹³¹ I, ¹³⁴ Cs, ¹³⁷ Cs меншікті белсенділікті және ⁴⁰ K, ²²⁶ Ra, ²³² Th табиғи	

			радионуклидтердің тиімді меншікті белсенділігін өлшеу	
56	21-тармақ, қосымша, сәйкестендіру көрсеткіші тотығу	7-	ҚР СТ 1382-2011	Көмір. Тотығуды анықтау
57			ГОСТ 32812-2014	Көмір. Тотығуды анықтау
58			ГОСТ 8930-94	Газ көмір. Тотығуды анықтау әдісі
59	23-тармақ, қосымша тұтану температурасы өздігінен тұтану температурасы	9-	ҚР СТ 2143-2011	Қатты отын. Тұтану және өздігінен тұтану температурасын анықтау
60			ГОСТ 32813-2014	Қатты отын. Тұтану және өздігінен тұтану температурасын анықтау
61			ҚР СТ 2817-2016	Көмірді термохимиялық қайта өңдеудегі өнімдер. Өздігінен тұтану температурасын анықтау
62	23-тармақ, қосымша ашық тиглде тұтану температурасы	9-	ҚР СТ 2398-2013	Көмірді қайта өңдеу өнімдері. Кокс-химиялық өнімдер. Ашық тигельдегі тұтану және тұтану температурасын анықтау
63			ГОСТ 4333-2014	Мұнай өнімдері. Жарқылдың температурасын анықтау және ашық тиглде тұтану температурасын анықтау әдістері
64			ҚР СТ 2144-2011	Қатты отын. Жарылыс қаупін анықтау
65			ГОСТ 32814-2014	Қатты отын. Жарылыс қаупін анықтау
66			ҚР СТ 3479-2019	Көмір және оларды қайта өңдеу

			өнімдері. Элемент құрамын анықтау	
67		ГОСТ ISO 17247-2016	Көмір. Элементті талдау	
68		ГОСТ ISO 17246-2012	Көмір. Элементті талдау	
69		ГОСТ 2408.1-95	Қатты отын. Көміртек пен сутекті анықтау әдісі	
70		ГОСТ 2408.3-95	Қатты отын. Оттегіні анықтау әдістері	
71	25, 26-тармақтар, 10-қосымша жарылыс қауіпсіздігі	ГОСТ 2408.4-98	Қатты минералдық отын. Жоғары температурада жағу арқылы көміртегі мен сутекті анықтау әдісі	
72		ГОСТ 28743-93	Қатты минералдық отын. Азотты анықтау әдісі	
73		ГОСТ 32979-2014	Қатты минералдық отын. Көміртекті, сутекті және азотты анықтаудың аспаптық әдісі	
74		ГОСТ 147-2013	Қатты минералдық отын. Жанудың жоғары жылуын анықтау және жанудың төменгі жылуын есептеу	
75		ҚР СТ 2453-2014	Көмірді термохимиялық өңдеу өнімдері. Жанудың жоғары жылуын анықтау және жанудың төменгі жылуын есептеу	
76		ГОСТ 8858-93	Көмір қоңыр, тас және антрацит. Ылғалдың барынша жоғары сыйымдылығын анықтау әдістері	
77		ГОСТ ISO 589-2012	Тас көмір. Жалпы ылғалды анықтау	
			Қоңыр көмір және лигниттер. Ылғал	

78	26-тармақ Ылғалдылық, сәйкестендіру	ҚР СТ ИСО 5068-1-2009	құрамын анықтау. 1-бөлік. Жанама гравиметриялық әдіс. Жалпы ылғалды анықтау	
79		ГОСТ ISO 5068-1-2012	Қоңыр көмір және лигниттер. Ылғал құрамын анықтау. 1-бөлік. Жанама гравиметриялық әдіс. Жалпы ылғалды анықтау	
80		ҚР СТ ИСО 5068-2-2009	Қоңыр көмір және лигниттер. Ылғал құрамын анықтау. 2-бөлік. Жанама гравиметриялық әдіс. Талдамалық сынамадағы ылғалды анықтау	
81		ГОСТ ISO 5068-2-2012	Қоңыр көмір және лигниттер. Ылғал құрамын анықтау. 2-бөлік. Жанама гравиметриялық әдіс. Талдамалық сынамадағы ылғалды анықтау	
82		ГОСТ 9516-92	Көмір. Талдамалық сынамадағы ылғалды тікелей таразымен анықтау әдісі	
83		ГОСТ 11014-2001	Қоңыр көмір, тас көмір, антрацит және тақтатас. Ылғалды анықтаудың жеделдетілген әдістері	
84		ҚР СТ 2407-2013	Белсендірілген көмір. Ылғал құрамын анықтау	
85		ГОСТ ISO 579-2016	Кокс. Жалпы ылғалдылықты анықтау	
86		ГОСТ 27589-2020	Кокс. Талдамалық сынамадағы ылғалды анықтау әдісі	

87		ҚР СТ 11722-2010	Тас көмір. Талдамалық сынамадағы ылғалды анықтау	
88		ГОСТ ISO 11722-2012	Қатты минералды отын. Тас көмір. Азот тоғында кептіру арқылы жалпы талдау үшін Талдамалық Сынамадағы ылғалды анықтау	
89		ГОСТ 2093-82	Қатты отын. Гранулометриялық құрамды анықтаудың елек әдісі	
90	26-тармақ гранулометриялық құрамы, сәйкестендіру	ҚР СТ 1690-2007	Қатты отын. Гранулометриялық құрамды анықтау	
91		ГОСТ ISO 1953-2018	Тас көмір. Елек жолымен електік талдау	
92		ҚР СТ 2405-2013	Белсендірілген көмір. Гранулометриялық құрамын анықтау	
93		ГОСТ ISO 21398-2022	Тас көмір және кокс . Механикалық іріктеу жүйесін бақылау бойынша нұсқаулық	
94		ГОСТ ISO 13909-1-2018	Тас көмір және кокс . Механикалық іріктеу. 1-бөлік. Жалпы ережелер	
95		ГОСТ ISO 13909-2-2018	Тас көмір және кокс . Механикалық іріктеу. 2-бөлік. Көмір. Жылжымалы ағындардан сынама алу	
96		ГОСТ ISO 13909-3-2018	Тас көмір және кокс . Механикалық іріктеу. 3-бөлік. Көмір. Стационарлық партиялардан сынама алу	
			Тас көмір және кокс . Механикалық	

97	ГОСТ ISO 13909-4-2018	іріктеу. 4-бөлік. Көмір. Сынамаларды сынау үшін дайындау	
98	ГОСТ ISO 13909-5-2018	Тас көмір және кокс . Механикалық іріктеу. 5-бөлік. Кокс. Қозғалыстағы ағымнан сынмаларды іріктеу	
99	ГОСТ ISO 13909-6-2018	Тас көмір және кокс . Механикалық іріктеу. 6-бөлік. Кокс. Сынау үшін сынамаларды дайындау	
100	ГОСТ ISO 13909-7-2022	Тас көмір және кокс . Механикалық сынама алу. 7-бөлік. Іріктеудің дәлдігін анықтау әдістері	
101	ГОСТ ISO 13909-8-2022	Тас көмір және кокс . Механикалық іріктеу. 8-бөлік. Жүйелік қатені анықтау әдістері	
102	ГОСТ ISO 5069-1-2014	Қоңыр көмір және лигниттер. Сынамаларды іріктеу қағидаттары. 1-бөлік. Ылғал құрамын анықтау үшін және жалпы талдау үшін сынама алу	
103	ГОСТ ISO 5069-2-2014	Қоңыр көмір және лигниттер. Сынамаларды іріктеу қағидаттары. 2-бөлік. Ылғал құрамын анықтау үшін және жалпы талдау үшін сынамалар дайындау	
104	ГОСТ ISO 14180-2018	Қатты минералдық отын. Қабаттық сынамаларды іріктеу	
105	ГОСТ ISO 18283-2014	Тас көмір және кокс . Қолмен іріктеу	

106		ГОСТ 10742-71	Қоңыр көмір, тас, антрацит, тақтатас және көмір брикеттері. Зертханалық сынақтар үшін сынамаларды іріктеу және дайындау әдістері	
107		ГОСТ 1817-64	Қоңыр көмір, тас көмір, антрацит, тақтатас және брикеттер. Құрама сынамаларды дайындау әдісі	
108		ГОСТ 16094-2018	Қоңыр көмір, тас көмір, антрацит және тақтатас. Пайдалану сынамаларын іріктеу әдісі	
109		ГОСТ 9815-75	Қоңыр көмір, тас көмір, антрацит және жанғыш тақтатас. Қаттық сынамаларды іріктеу әдісі	
110	46 және 53-тармақтар Сынамаларды іріктеу	ҚР СТ 1381-2022	Көмір және оларды қайта өңдеу өнімдері. Қоймадан сынамаларды іріктеу	
111		ГОСТ ISO 7404-2-2012	Көмірді петрографиялық талдау әдістері. 2-бөлік. Көмір үлгілерін дайындау әдістері	
112		ГОСТ 23083-78	Таскөмірлі кокс, пектік және термоантрацит. Сынау үшін алу және сынамаларды дайындау әдісі	
113		ГОСТ 5445-79	Химиялық кокстеу өнімдері. Сынамаларды қабылдау қағидалары және іріктеу әдістері	
			Көмірді термохимиялық	

114	ҚР СТ 2240-2014	өндеу өнімдері. Сынамаларды іріктеу және дайындау	
115	ҚР СТ 2245-2012	Белсендірілген көмір. Сынамаларды іріктеу және дайындау.	
116	ҚР СТ 2446-2014	Қатты отын. Жинақ сынамаларын дайындау	
117	ГОСТ ISO 11726-2021	Қатты минералды отын. Баламалы талдау әдістерін бағалау бойынша нұсқаулық.	
118	ГОСТ ISO 8858-1-2021	Тас көмір. Флотация анықтамасы. 1-бөлік. Зертханалық сынақтар.	
119	ҚР СТ ISO/FDIS 349-2020	Тас көмірлер. Одибер-Арну дилатометрін қолдану арқылы сынау	
120	ҚР СТ ASTM D1412-2020	Көмірдің максималды ылғал сыйымдылығын анықтаудың стандартты әдісі	
121	ҚР СТ ISO 11724-2020	Қатты минералды отын. Көмірдегі, кокстағы және күлдегі жалпы фтордың құрамын анықтау	
122	ҚР СТ ISO 15237-2020	Қатты минералды отын. Көмірдегі жалпы сынаптың құрамын анықтау	
123	ҚР СТ ISO 15238-2020	Қатты минералды отын. Көмірдегі жалпы кадмий құрамын анықтау	
124	ҚР СТ EN 450-1-2020	Бетон өндіруге арналған шығарылған күл. 1-бөлік. Сәйкестіктің анықтамасы,	

		техникалық сипаттамалары және көрсеткіштері	
125	ҚР СТ EN 451-1-2020	Ұшатын күл. Сынақ әдістері. 1-бөлік. Бос кальций оксидінің құрамын анықтау	
126	ҚР СТ EN 451-2-2020	Ұшатын күл. Сынақ әдістері. 2-бөлік. Ылғал себу әдісімен ірілігін анықтау	
127	ҚР СТ ISO 1928-2022	Көмір және кокс. Жанудың жоғары жылуын анықтау	
128	ҚР СТ ISO 334-2022	Көмір және кокс. Күкірттің жалпы құрамын анықтау. Эшка әдісі	
129	ҚР СТ ISO 587-2022	Көмір және кокс. Эшка қоспасын қолдану арқылы хлорды анықтау	
130	ГОСТ ISO 567-2023	"Кокс. Шағын контейнердегі үйінді тығыздығын анықтау"	
131	ГОСТ ISO 1013-2023	Кокс. Үлкен контейнердегі үйінді тығыздығын анықтау	